

Kunskapsskolan Nacka Nacka kommun

Agneta Giona Helena Norin Odelberg Danderyd **Agneta Wessel** v. 47-48 2015

Sollentuna Sollentuna

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	3
FAKTADEL	4
Fakta om enheten	4
Statistik	4
Organisation /Ledning	4
OBSERVATIONENS METOD	5
SAMMANFATTNING	5
Sammanfattande slutsats	5
MÅLOMRÅDEN	7
Normer och värden	
Kunskaper	9
Ansvar och inflytande för elever	
Bedömning och betyg	
Rektors ansvar	
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	22
REFERENSER	22

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Metoderna omfattar idag tre delar: kundenkät, pedagogers självvärdering samt kollegiala observationer, och genomförs i både kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

VÅGA VISA:

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas förskolor och skolor
- sprider goda exempel och bidrar till lärande och utveckling

Observationer inom Våga Visa

Observationerna genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun. Observationerna utgår från läroplanerna och gäller följande målområden:

- Normer och värden
- Kunskaper
- Ansvar och inflytande för elever
- Bedömning och betyg
- Rektors ansvar

Observatörerna skriver en rapport där de beskriver och bedömer skolans arbete och resultat inom målområden, baserat på

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skolledning
- Skolans styrdokument

Även fördjupade observationer kan genomföras, när kommunen beslutat om det. I fördjupade observationer avser observationen ett par av målområdena och eventuellt särskilda frågeställningar.

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på www.ekero.se/vagavisa

FAKTADEL

Fakta om enheten

Skolans/delenhetens namn:	Kunskapsskolan Nacka
Är verksamheten kommunal eller fristående? Om fristående ange ägare.	Fristående Kunskapsskolan ägs av Kunskapsskolan Education Sweden AB. Moderbolaget Kunskapsskolan Education är ett onoterat bolag vars största ägare är Peje Emilsson med bolag och familj (60%). Investor är näst största ägare (38%).
Årskurser	6-9
Ev. profil på skolan.	Enligt Kunskapsskolans koncept

Statistik

Antal elever:	423
Antal lärare	29
Hur många av dessa är legitimerade?	27
Antal personal i fritidshem.	Vi har inget fritidshem
Antal specialpedagoger/speciallärare.	1
Antal skolledare	2

Organisation /Ledning

Hur är ledningen organiserad? (finns ledningsgrupp, arbetslagsledare, andra ledningsfunktioner)	Skolan har en rektor och en bitr rektor. Vi har en ledningsgrupp där rektorer och arbetslagsledare sitter. Vi har fem arbetslag på skolan. Fyra arbetslag är efter årskurs 6-9 och ett arbetslag för praktiskestetiska lärare. Vi har även ämneslag och ämnesansvariga samt fyra förstelärare som driver kollegialt lärande i Lärandeteam
Vilka ingår i elevhälsoteamet på skolan?	Rektor, bitr rektor, specialpedagog, kurator, skolsköterska och en gång i månaden även skolläkare

OBSERVATIONENS METOD

Vi observerar Kunskapsskolan fem dagar under vecka 47. Innan besöket tar vi del av de dokument som skolan skickat till oss, samt information på skolans egen hemsida och Kunskapsskolans hemsida. Vi inleder observationen med ett möte med rektor. Vi besöker och observerar skolans verksamhet i alla ämnen, samtalar med pedagoger och elever.

Vi interviuar:

- rektor (inledande och avslutande intervju)
- biträdande rektor
- specialpedagog
- 8 lärare
- elevrådet
- 11 elever

Vi deltar i:

- elevshälsoteamets (EHT) möte
- ledningsgruppsmöte
- 3 arbetslagsmöten
- 2 ämneskonferenser
- basgruppsmöten
- informationsmöte för all personal

Vi samtalar med elever och pedagoger i samband med våra klassrumsbesök och i korridorer. Lärare och elever som intervjuats har valts ut slumpmässigt.

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats

Kunskapsskolan, Nacka, är en väl fungerande skola med engagerade lärare, där eleverna trivs och känner sig trygga. Förhållningssättet mellan elever och personal på skolan är respektfullt, vilket är en av skolans starka sidor.

Varje vecka håller lärarna ett personligt handledarsamtal (PH) med varje elev. Det skapar goda relationer och synliggör utvecklingen och det individuella lärandet. Eleverna känner väl till vad de ska kunna och vilka förmågor de ska öva. De får varje vecka planera och utvärdera arbetet mot sina uppsatta mål. Detta är en annan av skolans styrkor.

Tillgången på datorer och digitala hjälpmedel är begränsad vilket försvårar elevernas pedagogiska användning av modern teknik i sitt skolarbete, och åtkomsten till materialet på Kunskapsporten. Utformningen av Portens material, som inte är interaktivt, begränsar också elevernas möjligheter att använda datorn som ett pedagogiskt verktyg.

Arbetssättet, där eleverna i hög grad arbetar självständigt med material hämtat från Kunskapsporten, medför att eleverna i mindre grad arbetar utforskande, kreativt och i språken kommunikativt. Att utveckla dessa arbetssätt är ett av skolans förbättringsområden.

Skolans lärare bedömer sina egna elevers nationella prov och diskuterar enstaka svårbedömda prov med andra lärare inom Kunskapsskolan. Rutiner för att säkra en likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning av de nationella proven är ett utvecklingsområde.

Rektor och biträdande rektor leder det pedagogiska arbetet tillsammans med skolans arbetslagsledare. Dessa bildar en ledningsgrupp som har till uppgift att utveckla verksamheten och vara informationsbärare till de olika arbetslagen. Ämneslag och lärandeteam som leds av skolans förstelärare utgör skolans pedagogiska forum för kollegialt lärande. Denna organisation är en av skolans starka sidor.

Starka sidor

Elevernas kännedom om kunskapskraven och om sina individuella mål

(Betyg och bedömning)

Respektfullt förhållningssätt mellan elever, personal och skolledning

(Normer och värden)

Rektors organisation för pedagogisk utveckling

(Rektors ansvar)

Arbetssättet med individuell planering för varje elev och personliga handledarsamtal (Kunskaper)

Förbättringsområden

Användandet av modern teknik.

(Kunskaper)

Kommunikativa, kreativa och utforskande arbetssätt behöver användas i högre grad

(Kunskaper)

Bedömning av nationella prov

(Betyg och bedömning)

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Varje år gör skolan en enkätundersökning om klimatet i skolan. Där ställs frågor om det förekommer diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling, och utifrån detta görs sedan Likabehandlingsplanen, som revideras och skrivs om. Rektor berättar att Likabehandlingsplanen gås igenom på föräldrarådet, i ledningsgruppen och av medarbetare och elever. Slutgiltig version skriver rektor och elevrådsrepresentanter ihop. Sen läggs den upp på hemsidan.

Vi är med på ett möte med ledningsgruppen där elevrådets ordförande och vice ordförande är med. De presenterar elevernas åsikter och lyfter fram områden i skolan där det kan finnas ökad risk för kränkningar.

Nyanställda medarbetare informeras om skolans likabehandlingsplan i samband med introduktionen på skolan.

Enligt elever och lärare inleds varje läsår med en föreläsning för samtliga elever där man går igenom skolans regler. Elever i årskurs sex inleder sitt skolår med samarbetsövningar och inskolning under några dagar. Löpande under året har skolan trivseldagar och friendsdagar då alla elever jobbar med värdegrund och trivsel, berättar rektor.

Kunskapsskolan har samarbetat med organisationen Friends i cirka 15 år. I likabehandlingsplanen läser vi att" Friendsarna" består av både elever och medarbetare och att de arbetar särskilt med frågor kring trakasserier och kränkande behandlingar. Friendsarna träffas minst en gång i månaden. Arbetet leds av kurator och biträdande rektor. Skolan kommer att genomföra en särskild Friendsenkät i slutet på den här terminen och resultatet kommer sedan ligga till grund för arbetet under vårterminen.

En elev vi intervjuar säger att det är positivt att alla elever i årskursen känner varandra. "Man är med alla i sin årskurs och jag har aldrig sett någon mobbing på den här skolan", säger hen. Flera elever i olika årskurser berättar att de ofta får arbeta i olika konstellationer och att det skapar vi-känsla. I alla elevintervjuer framkommer att eleverna känner trygghet med skolans lärare och att eleverna kan vända sig till vilken lärare som helst.

Vi ser vid några tillfällen yngre elever som leker med varandra och knuffas och småbråkar i de allmänna utrymmena.

Kunskapsskolans "jagkurser" ger eleverna verktyg för att arbeta för sin personliga utveckling vad gäller t ex relationer och ställningstaganden i olika frågor, etc.

Förhållningssätt

Under veckan vi är på Nacka Kunskapsskola ser vi att det finns ett ömsesidigt respektfullt bemötande mellan lärare och elever. Vi får det bekräftat av både elever och lärare i intervjuer.

Vi hör aldrig någon lärare höja rösten eller bemöta någon elev respektlöst. Vi ser inte heller någon elev som har ett respektlöst bemötande mot någon lärare eller annan personal på skolan.

Under lärarledda lektionspass som vi observerar ser vi oftast elever som lyssnar på läraren, men vi ser också lektioner där eleverna är okoncentrerade och sitter och pratar med varandra. De lärare som är personliga handledare har individuella samtal med elever i sin basgrupp en gång i veckan. Detta system bygger upp ett förtroende mellan lärare och elev som är unikt säger en lärare och fortsätter; "Det här är det roligaste jobb jag haft. Just handledarbiten är suverän"

Arbetsklimat för elever

Det råder oftast arbetsro på skolan. Under vår observation ser vi elever som sitter i grupper och samtalar eller arbetar. När ljudnivån blir för hög ser vi hur lärare går till gruppen och påminner om att inte prata för högt. I särskilda "tysta rum" ser vi elever som enskilt sitter tysta och arbetar med någon uppgift

En elev säger i en intervju att det är bra med olika korridorer för varje ämne. Hen berättar också att arbetssättet som bygger på att eleven tar eget ansvar passar hen som gillar ordning och reda.

För en del elever är det svårare att själv planera och ta ansvar för sitt lärande. Vi hör lärare diskutera på vilket sätt de kan hjälpa och stötta dessa elever. Några får stöd genom att lärare strukturerar skoldagen för dem och andra får extra undervisningstid av specialpedagog eller en lärare, säger de.

Bedömning i text

Det finns i hög grad en gemensam och förankrad syn på verksamhetens värdegrund både bland personal och elever. Det strukturerade och till stora delar aktiva arbetet med likabehandlingsplanen, och samarbetet med Friends utvecklar i stor utsträckning förståelse för alla människors lika värde.

Ett respektfullt förhållningssätt mellan skolans personal och elever och mellan elever präglar verksamheten.

Arbetsklimatet är i relativt stor utsträckning gynnsamt för elevernas lärande men arbetsron störs ibland av prat och oro.

Bedömning enligt skala¹

Stora	briste	er i k	valite	et		M	indr	e go	d kva	alitet			G	od k	valit	et		M	ycke	et go	d kva	alitet	t
1,0								2,0							3,0							4	4,0
																		X					

Kunskaper

Beskrivning

Hur skolan arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande

Kunskapsskolans arbete bygger på koncernens eget koncept som utarbetats av Kunskapsskolans pedagogavdelning. Det följer Läroplanen (lgr 11). Kunskapsskolan har en gemensam webbaserad kunskapsportal som de kallar Porten. Där finns arbetsuppgifter i alla ämnen men det är olika i vilken utsträckning lärarna använder materialet.

En lärare berättar att hen ska utveckla material i geografi tillsammans med tre andra lärare som har andra ämneskombinationer från två andra Kunskapsskolor i Sverige. Därefter granskas materialet av Kunskapsskolans pedagogavdelning som säkerställer så att det överensstämmer med Lgr11 innan det publiceras på Porten.

Ämnen som tydligt kräver att man lär sig saker i en viss ordning är ordnade i "Steg". För varje steg finns tydliga mål och en beskrivning av vad som krävs för att uppnå olika betyg. Eleverna läser svenska, matematik, engelska, och moderna språk i Steg.

Övriga ämnen läses i form av temakurser där olika ämnen utgår från samma tema. Ämnena inom temakurserna kan läsas med olika svårighetsgrad beroende på vilket betyg eleven siktar mot.

Till kursdagarna planerar lärare i NO, SO, praktisk-estetiska lärare schemat beroende på hur det aktuella temat ser ut. Samtliga praktisk-estetiska ämnena ska ingå i kurs, men på Kunskapsskolan i Nacka är ämnena bild och slöjd inte integrerade i kurs.

Mål och kunskapskrav är tydligt beskrivna i Porten, i varje steg och kurs och i alla ämnen. Strukturen är likadan för varje ämne. Vi ser en stegbeskrivning där ämnets syfte och vilka

Verksamheten har stora förbättringsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

^{1.0 &}lt;sup>1</sup> Stora brister i kvalitet

förmågor som tränas är tydligt beskrivna, samt utdrag ur läroplanens mål och kunskapskrav för olika betyg. Flera elever vi talar med säger att de alltid vet vad som förväntas av dem eftersom det står i stegbeskrivningen och att lärarna går igenom vilka förmågor som tränas. När en elev har gjort ett steg så gör eleven en redovisning för en ämneslärare. Efter ett visst antal steg redovisas för betygsättande lärare.

Undervisningen sker i kommunikationspass på 40 minuter per vecka, som är obligatoriska, där lärare leder undervisningen med genomgångar och övningar. Därutöver planerar eleverna in workshops (WS). Där arbetar de med övningar i de olika ämnena och lärare finns tillhands om de behöver hjälp. Det finns olika nivågrupperingar beroende på vilket steg eleverna är på berättar en lärare.

När en elev är färdig med ett steg redovisar de sina kunskaper för sin ämneslärare. Redovisningarna sker under Workshops och tid för redovisning bokas av eleven som antingen redovisar indididuellt eller i en mindre grupp. Elever bokar in redovisningar för ämneslärare

under WS. Varje steg redovisas individuellt eller i mindre grupper.

Moderna språk har två pass i veckan på vardera 40 minuter schemalagda. Det ena passet är ett kommunikationspass som läraren leder och planerar och det andra passet är en workshop, vilket innebär att eleverna arbetar självständigt i klassrummet med en språklärare på plats som de muntligt kan redovisa sina steg för.

Laborationer i no-ämnena sker i kommunikationspassen. Vi ser under vår observation ett pass i Teknik där elevernas uppgift är att bygga broar. Vi ser få exempel på användning av laborativa material i andra ämnen.

Vid en WS i åk 8 ser vi två pojkar sitta och göra en egen låt på datorn, tre flickor övar en låt med trummor, bas och sång och en annan flicka redovisar och resonerar om musikens betydelse. Läraren berättar att åk 6 i samarbete med NO arbetat med ljud, resonans och akustik. Eleverna samlade ljud som läraren sedan kopplade till tangenter på keybord. Eleverna skapade sedan musikbakgrunder i datorprogrammet.

Ytterligare en undervisningsform är föreläsningar i Arenan (amfiteatern). Då samlar man ca 60 elever till kursgenomgångar och inspirationsföreläsningar

I bild och slöjd ser vi att alla elever gör samma uppgift som de har frihet att utforma efter eget val. Elever vi talar med säger att tiden för dessa ämnen inte räcker till för att fördjupa sig och att det är svårt att hinna ta igen förlorad tid som uppstått t ex vid sjukdom eller ledighet.

Vi ser flera exempel på ämnesövergripande arbetssätt. Vi är med på en samling i stora arenan där musik integreras med SO. Läraren spelar upp musik och uppmanar eleverna att tänka tillbaka på tidigare kunskaper om kalla kriget och försöka se en koppling i texterna till detta. Eleverna uppmanas att i bikupediskussioner reflektera och forma egna uppfattningar och ståndpunkter kring händelserna.

I SO och NO pågår ett arbete om sex, kön, genus och identitet. Vid en föreläsning som vi är med på i stora arenan visar läraren en film som sedan blir utgångspunkt för diskussioner och arbete om identitet och normer som ska redovisas som en liten film. En annan föreläsning tar upp aborter och lagstiftning. Uppgiften är att skriva en insändare i abortfrågan.

Stegmodellen bygger på att synliggöra elevens progression och ge eleven möjlighet att utvecklas i sin egen takt. I likabehandlingsplanen står det" Alla människor är olika och lär på

olika sätt och i olika takt. Det är vår uppgift att möta detta. Hos oss ska varje elev oberoende av förutsättningar ha rätt till personliga utmaningar varje dag".

Många elever väljer Kunskapsskolan för att det går att arbeta i sin egen takt och flera elever säger att de tycker om arbetssättet för att de kan få nya utmaningar hela tiden och att de lär sig prioritera." Det tar tid att komma in i arbetssättet. Som elev måste jag lära mig att prioritera för det finns inga inlämningsdatum. Jag tycker om matematik och här kan jag fortsätta i min takt och få utmaningar", säger en elev. Vi noterar att eleverna arbetar på olika steg och att några ligger långt fram och hela tiden uppmuntras att gå vidare.

Eleverna på Kunskapsskolan uppmuntras att arbeta i grupper och vi ser elever som väljer att redovisa sina steg muntligt och i grupp. På en lektion i engelska vi observerar har eleverna till uppgift att i grupp diskutera olika påståenden och ta ställning för eller emot. Eleverna diskuterar livligt på engelska.

I svenska i årskurs sju ser vi hur eleverna arbetar med tema Tidsresan, där de väljer att skriva som om de lever under romantikens eller realismens tidevarv. Uppgiften är tydligt kopplad till kunskapskraven. Eleverna ger och får kamratrespons på sina uppsatser genom gemensamma dokument i Google drive. De får också skriva ett förord till sin uppsats där de reflekterar över responsen och förklarar hur de knyter sitt innehåll till de olika epokerna. Detta arbete görs i Google classroom.

Det finns ett litet bibliotek som lärarna i svenska ansvarar för. Eleverna kan låna genom att själva skriva upp lånen i en pärm. En lärare berättar att biblioteket är under uppbyggnad och att skolan köper in böcker två gånger per läsår. De bygger även upp en avdelning med lättlästa och inlästa böcker.

För 1,5 år sedan startade skolan en podcast, "Bokbusarna", där lärarna ger boktips. Nu ska även eleverna vara med och tipsa, berättar en lärare i en intervju.

I moderna språk ser vi få tillfällen där eleverna använder det främmande språket för att kommunicera med läraren. Den mesta undervisningen vi ser sker på svenska.

I intervju säger en lärare att skönlitteratur ofta integreras med undervisningen i SO. När andra världskriget behandlas i årskurs 8 läser eleverna Djurfarmen. Då delar 5-6 elever dokument i Google drive, där de diskuterar boken. Sedan får de välja redovisningsform. Förra läsåret gjorde eleverna filmer, spelade upp scener ur boken, presenterade i power-point och några gjorde en dansuppvisning, berättar läraren.

Eleverna i årskurs sju har alla en egen bärbar dator och skolan planerar att inom tre år ska alla elever i årskurs 7, 8 och 9 ha tillgång till det. I skolan finns ett antal stationära datorer utplacerade i korridorer och grupprum, och även ett mindre antal bärbara datorer som lånas ut. Varje lärare har en egen dator som arbetsredskap och i klassrummen finns en tv med usb-port där läraren kan koppla upp sig.

En elev berättar att hen tycker att det är jobbigt att det inte finns en dator till varje elev. "Hemma jobbar jag på min egen dator och i skolan använder jag mobilen. Jag tycker att alla elever borde få tillgång till dator från skolår 6. Vi får saker uppkopierade och det måste kosta jättemycket".

Allt material och läromedel från Kunskapsskolan finns digitalt att hämta på Porten. Eftersom tillgången på datorer är begränsad finns allt material kopierat och ligger lätt tillgängligt i olika fack i korridorerna. Vi ser också att det inte går att svara på uppgifter digitalt utan alla svar måste skrivas separat på papper. En elev berättar att ibland får hen en uppgift där det står att de ska svara vilken färg som är rätt men att det inte går att se eftersom materialet är tryckt i svart-vitt.

I uppsatser som vi läser, ser vi att elever sökt och hämtat information från nätet och hänvisar till källor i fotnoter och referenslistor. En lärare säger att eleverna har arbetat med källkritik. De flesta basgrupper ser varje morgon på nyheterna och ska, i mån av tid, diskutera innehållet i nyhetssändningen. Vi deltar i några basgruppsmöten där läraren inte hinner föra någon fördjupande diskussion.

I varje klassrum finns stolar, bord, whiteboard och en TV. I de flesta klassrum finns inga elevarbeten. Lärarna säger att inget rum ska ha en personlig prägel för att alla ska kunna vara överallt. De flesta väggarna är av glas och inbjuder till öppenhet och ger trygghet för eleverna, säger flera elever och lärare. På skolan finns många små studierum med plats för mindre grupper att arbeta självständigt. I varje korridor finns ett större utrymme som kallas redaktion, och ett rum där eleverna ska kunna arbeta under tystnad.

Bild och slöjdsalarna ligger anslutna till varandra och för att komma till slöjdsalarna måste eleverna gå igenom bildsalen.

Mitt i skolan ligger en öppen matsal och i anslutning därtill en cafeteria där frukost och mellanmål kan köpas till självkostnadspris.

Skolgården är uppdelad i flera mindre gårdar och en grusplan för bollspel. På en av gårdarna finns pingisbord.

Hur verksamheten anpassas till elever i behov av särskilt stöd

Skolans Elevhälsoteam (EHT) består av rektor, biträdande rektor, kurator, skolsköterska, specialpedagog och skolläkaren som deltar i möten 1 gång i månaden. EHT har möte varje vecka. Kurator, skolsköterska och skolläkartjänsten köps alla in av skolan från Nacka kommun.

Specialpedagogen arbetar främst med stöd till elever som kommer till "Studion", ett eget klassrum. Alla är välkomna säger specialpedagogen, men de elever som är schemalagda i Studion har företräde. Några lärare har i sin tjänst timmar inlagda som resurs för barn i behov av stöd.

Alla arbetslag får också handledning en gång i månaden av specialpedagogen, och vid behov kan enskilda lärare få handledning kring en elev med behov av särskilt stöd. En lärare säger att en del elever med särskilda behov aktivt söker till Kunskapsskolan eftersom de där får en tydlig struktur, personlig handledning och hjälp att planera sina studier. Specialpedagogen deltar också vid särskilt krävande möten med föräldrar, berättar hen.

Vid överlämningar från andra skolor deltar specialpedagogen och hen skriver elevakter om alla elever som har behov av särskilt stöd.

Hur verksamheten anpassas efter elever med annat modersmål

Skolan har få elever med annat modersmål än svenska. De läser enligt kursplanen i Svenska som andraspråk (Sva). Undervisningen sker i 2 pass om 40 min av behörig lärare. Ingen av eleverna har studiehandledning på modersmålet. "Eftersom vi har ett så flexibelt arbetssätt är det lätt att individanpassa undervisningen", säger en lärare.

Elever med annat modersmål får modersmålsundervisning.

Skolan har inte tagit emot nyanlända elever detta läsår, berättar rektor.

Skolan och omvärlden

Kunskapsskolan i Nacka har samarbete med andra kunskapsskolor inom koncernen. Det finns även Kunskapsskolor i Indien, England och Holland. I år har en lärare på skolan varit på Kunskapsskolan i England i en vecka och en lärare därifrån har besökt skolan i Nacka.

Prao (Praktisk arbetslivsorientering) för årskurs 8 och 9 har varit ett stående inslag i Kunskapsskolans verksamhet, men detta läsår är den verksamheten under diskussion, säger rektor.

Eleverna i årskurs nio åker årligen till gymnasiemässan för att få information om olika gymnasieskolor.

Vi hör att det är en grupp av elever i årskurs nio som tillsammans med lärare ansvarar för Operation dagsverke.

Flera grupper är under vår observationsvecka på Dieselverkstan i Sickla för att lyssna till ett föredrag. Vi hör att eleverna ibland åker på studiebesök och att de också varit på teater i Dieselverkstan. Skolan får kulturpeng från Nacka kommun som används till "Scenkonst" en gång per termin.

Under observationsveckan åker årskurs sex till Naturhistoriska museet och ser en film på Cosmonova och årskurs sju åker till Arkitekturmuséet för att få inspiration till de brobyggen de gör i tekniken.

All inomhusidrott sker i Järla sporthall som ligger nära skolan. Dessutom finns i skolans närhet ett skogsområde som används till orienteringsövningar och löpspår. Det finns också isbanor i skolans närhet men dessa är svåra att få boka, säger idrottsläraren.

I matsalen arbetar alltid fyra elever i skolans internprao. Eleverna i årskurs 7-9 arbetar en dag per termin.

Bedömning i text

Kunskapsskolans koncept med kurser och steg som är utarbetade efter en viss struktur och efter Läroplanens mål gör undervisningen i hög grad strukturerad.

Stegens utformning med tydliga beskrivningar av syfte, mål och vilka förmågor som ska tränas medvetandegör eleverna. De vet vanligtvis syftet med uppgiften och vilka förmågor de ska få möjlighet att utveckla och hur de ska få visa sina kunskaper.

Under vår observation ser vi elever som prövar olika arbetssätt och arbetsformer i viss mån i enstaka ämnen. Kunskapsskolans arbetssätt med mycket eget arbete och få lärarledda pass ger inte utrymme för utforskande och laborativa arbetssätt i alla ämnen utan det sker endast i viss utsträckning.

De flexibla elevgrupperingarna och lärarnas samarbete möjliggör i stor utsträckning ämnesövergripande arbete. Eleverna får på detta sätt överblick och sammanhang i sitt skolarbete.

Skolans arbetssätt med individuell planering, handledarsamtal och steg ger i hög grad eleverna stimulans och ledning för att nå långt i sin kunskapsutveckling.

Möjligheterna för eleverna att använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter är relativt stor. Vi ser goda exempel där elever får verktyg och stimulans att framföra sin åsikt.

Eleverna sitter ofta och arbetar i grupper med olika ämnen och steg och lärarna grupperar eleverna i olika kurser. Arbetssätt som stimulerar eleverna i lärandet eller till språk - och kommunikationsutveckling i moderna språk förekommer bara till viss del.

Användandet av modern teknik begränsas av att alla elever inte har tillgång till dator. I årskurs sju där alla elever har en egen bärbar dator används den som ett redskap i lärandet. Kunskapsportens material går inte att arbeta med digitalt utan måste skrivas ut, vilket medför att modern teknik inte blir ett verktyg i lärandeprocessen för samtliga elever.

Tiden för en fördjupad diskussion kring det aktuella nyhetsflödet är inte tillräcklig och elever får endast i viss mån utveckla sin förmåga till att orientera sig i en komplex verklighet.

Eleverna tränar kontinuerligt och får i relativt stor utsträckning utveckla sin förmåga att förhålla sig källkritiskt.

Avsaknaden av utsmyckningar och elevalster gör i liten utsträckning den fysiska inomhusmiljön stimulerande, utmanande och mångsidig. Glasväggarna inbjuder till ett transparent arbetsklimat. Utomhusmiljön är delvis stimulerande.

Verksamheten anpassas till stora delar för elever i behov av särskilt stöd och har relativt väl fungerande strategier och metoder.

Undervisningen i svenska som andraspråk har relativt väl fungerande metoder och strategier och anpassas till stora delar genom att arbetssättet på skolan är individanpassat.

Skolan tar till stora delar tillvara närområdets möjligheter och besöker muséer, teater och närliggande kulturevenemang när tillfälle ges. Vi ser att det till viss mån förekommer samverkan med samhälle och arbetsliv.

Elever i årskurs nio ges i viss mån förutsättningar att ta ställning till framtida studieval.

Bedömning enligt skala

Sto	ra b	riste	r i kv	/alite	et				M	lindr	e go	d kva	ilitet					G	od k	valite	t		N	lycke	et go	d kva	alitet	t
	1,0			2,0																3,0								4,0
																				X								

Ansvar och inflytande för elever

Beskrivning

Elevers ansvar för det egna lärandet och arbetsmiljön

Kunskapsskolans koncept bygger på att eleverna tar ansvar för sitt eget lärande. Alla elever har en loggbok där de planerar och utvärderar sitt arbete regelbundet. Loggboken ska hålla samman och strukturera elevens studier läser vi i Kunskapsskolans verksamhetsbeskrivning.

I en intervju säger en elev "Du måste kunna jobba individuellt, inte vara beroende av en grupp."

De flesta lärare har en funktion som personlig handledare vilket betyder att de varje dag ska godkänna elevens planering och varje vecka ha ett personligt handledarsamtal (PH-samtal) med sina elever. Vi ser vid basgruppsmöten varje morgon hur elever planerar sin dag och visar planeringen för sin PH.

Vi ser att elever lämnar skräp efter sig i caféet och i korridorer och att häften med arbetsteg ligger spridda på bord i korridorerna. Vi ser att elever ansvarar för att ta med sitt arbetsmaterial och att de respekterar dem som vill ha arbetsro.

Inflytande över verksamheten

Lärarna planerar ämnesövergripande arbeten före läsårsstarten och i Porten finns färdigt material som elever arbetar med. Alla steg och kurser är utarbetade i Porten och vi ser att varje steg har ett färdigt, bestämt innehåll och arbetssätt. Vi ser inte att elever påverkar utformning eller innehåll i arbetsuppgifterna. Ingen elev vi pratar med säger att de skulle vilja ändra på detta men att de vuxna på skolan lyssnar på dem och ibland ber om tips till lekar i vissa ämnen.

Flera elever säger att de har ganska stort inflytande över olika redovisningsformer och mycket stort ansvar för sitt eget arbete och över hur långt de kan nå. Vi ser ingen skillnad på flickors och pojkars inflytande över undervisningen. Konceptet bygger på att alla har samma möjlighet att själv planera sin utvecklingstakt.

Vi närvarar på ett möte med ledningsgruppen där elevrådsrepresentanter presenterar förslag från elever om elevskåpens placering och att göra en skoltidning. Eleverna får i uppdrag att presentera en plan för detta.

Demokratiska processer

Kunskapsskolan har ett elevråd med representanter från alla basgrupper. Elevrådet träffas en gång per månad tillsammans med rektor. Inför elevrådsmöte har basgruppen ett råd där synpunkter till mötet behandlas. Elevrådet berättar, när vi intervjuar dem, att de viktigaste frågorna för skolans elever just nu är maten, konstgräs på fotbollsplan, växter, utsmyckning och att bilda en skolidrottsförening. Efter ett elevrådsmöte återkopplar elevrådsrepresentanten till sin basgrupp vad som hänt på mötet.

Skolan har ett elevskyddsombud.

"Eleverna tycker miljön är för tråkig", förklarar en elev vid en intervju. "På våra basgruppsmöten har många elever önskat växter och tavlor. Vi har faktiskt, genom elevrådet, fått en del växter och några tavlor i år."

Miniräknare, Kingrutor och förbättringar i duschrummen är andra exempel på frågor som elevrådet drivit igenom. Projekt som är på gång nu är att eleverna vill ha en uteklocka.

Det finns ett föräldraråd som rektor leder och sammankallar till två gånger per termin. Föräldrarna sänder då in sina frågor i förväg. Rektor berättar att de frågor som just nu är aktuella handlar om lokala arbetsplaner, tillgången till datorer och PH-samtalen. Föräldrarådet har också drivit frågan om busstider som bättre passar skolans tider. Föräldrarna bjuds också in till två föräldracaféer per termin.

Bedömning i text

Eleverna ges i hög grad möjlighet att ta ansvar för sitt eget lärande, planering av det egna arbetet, redovisningsformer och hur långt de skall nå. I relativt stor utsträckning ges de möjlighet att ta personligt ansvar för arbetsmiljön.

Flickor och pojkar ges till stora delar ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen

Elevernas tankar intressen och åsikter tas i viss utsträckning tillvara i verksamheten. Kunskapsportens utformning med färdiga uppgifter och styrt innehåll ger inte eleverna inflytande över innehåll. Eleverna kan i viss mån påverka planering och arbetssätt.

Skolan har ett väl fungerande elevråd som aktivt driver frågor som rör skolans verksamhet. I basgrupperna ges eleverna i viss mån möjlighet att utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Föräldrar ges relativt stor möjlighet att i dialog med skolan påverka utvecklingen av innehållet i verksamheten.

Bedömning enligt skala

Stor	a b	riste	er i k	valite	et				M	indr	e go	d kva	alitet					G	od k	valit	et		My	cke	t go	d kva	alitet	
1	,0			2,0																3,0							4	4,0
[																						X						

Bedömning och betyg

Beskrivning

Elevers kännedom om kunskapskraven

Inför varje steg går läraren igenom kunskapskraven. De står också på Kunskapsporten. "Jag vet alltid vad som krävs av mig", säger en elev och alla elever vi pratar med bekräftar detta. En annan elev säger att betygskriterierna är lättillgängliga, kriterierna är nedbrutna och de flesta använder dom.

Vi talar med elever som säger att de ofta går in på EDS (elevdokumentationssystemet) och kollar i matrisen vilken bedömning som getts efter en redovisning och hur de ligger till. Vi ser också exempel från EDS där elevens kunskapsutveckling beskrivs med röd färg för ej uppnådda mål, gul färg för mål på väg att uppfyllas och grön färg för uppfyllda mål.

På en lektion som vi besöker i årskurs nio får eleverna i uppgift att läsa igenom tre uppsatser och med hjälp av en bedömningsmatris göra bedömning med motivering i grupper. Därefter redovisar varje grupp vad de kommit fram till och för att se om eleverna har samma uppfattning som läraren. Vi hör att det inte är första gången de tränar på bedömning och läraren bekräftar att de tränat på detta sedan årskurs sex.

Återkoppling av elevers lärande till elever och/eller föräldrar

Genom EDS, som finns på nätet kan elev, förälder och lärare följa elevens kunskapsutveckling. Där finns elevens utvecklingsplan, terminsmål och betygsmatriser. Vid ett möte med elev, förälder och lärare i början av terminen sätts individuella betygsmål upp som skrivs ner i loggboken. Om man vill sätta för höga mål blir man stoppad, berättar en elev.

I mitten av varje termin har eleven ett förlängt PH-samtal (30 minuter), som föräldrarna inbjuds till. För att föräldrarna ska kunna följa barnets planering ska eleven ta hem loggboken och visa föräldrarna varje fredag. Föräldrarna ska ge respons, signera och sedan ska boken visas upp för PH.

En intervjuad elev säger att hen skriver sin planering varje vecka men glömmer bort att följa den sen."Mina föräldrar tittar inte i loggboken, men min PH tycker det är OK så länge som jag sköter mina studier", fortsätter hen. Andra elever säger att de alltid visar sina loggböcker hemma och ytterligare andra säger att det beror på, och att det skiftar hur noggranna de är med sina loggböcker.

Flera elever berättar att de får formativ bedömning i EDS under arbetets gång. Då tydliggörs målet och en återkoppling till eleven om hur hen ska gå vidare sker. Lärarna som nästan alltid är tillgängliga, tex på workshop ger också feedback till eleverna. När eleverna redovisar muntligt använder lärarna ofta matriser som de fyller i för att visa eleverna vilka kunskaper och förmågor som de visat, säger eleverna. Andra elever och lärare säger att det är svårt att hitta gemensamma tider för redovisningarna. I ämnen där det inte finns flera lärare är det särskilt svårt. En ensam ämneslärare är till stor del uppbunden av undervisning och under WS sitter hen i bokade redovisningar. Det får till följd att elever även har svårt att kunna få hjälp i ämnet under WS.

Om eleven redovisar ett steg men inte når upp till kunskapskraven så bokar de in en ny redovisning längre fram.

Är det bara lite som saknas, som läraren vet återkommer i nästa steg, så kontrolleras det vid nästa stegredovisning.

Skolans arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning

Lärarna på skolan rättar sina egna elevers nationella prov utom de gånger då de träffas i klustergrupper med lärare från fyra Kunskapsskolor. De får en dag för att bedöma läsförståelse och en för sambedömning av uppsatser, förklarar en lärare. Då tar lärarna med sig svårbedömda elevarbeten. Lärare som saknar ämneskollegor har ingen att sambedöma med men lärare i moderna språk som är ensamma i sitt språkämne bedömer tillsammans med andra språklärare.

I ämneslagens uppdrag ingår, förutom att vara ett pedagogiskt forum, också bedömning. En lärare säger att de sambedömer prov och ämnesövergripande arbetsuppgifter.

Alla lärare lämnar i början av varje termin in sin ämnesplanering till biträdande rektor som sedan följer upp dessa 2 gånger per termin. Biträdande rektor har också betygssamtal med lärarna om de elever som inte når målen, säger rektor

Bedömning i text

Kunskapskraven finns lätt tillgängliga för eleverna i Kunskapsporten och på arbetsuppgifterna i samtliga ämnen. Eleverna har mycket god kännedom om kunskapskraven. I olika forum får eleverna i stor utsträckning öva på att bedöma sina egna resultat.

Kunskapsportalens upplägg, EDS, PH-samtalen och loggböckerna ger elever och föräldrar mycket goda förutsättningar att få kännedom om elevens kunskapsutveckling. Lärarna ger i hög grad återkoppling till eleverna och framåtsyftande, individuell planering präglar verksamheten.

Skolan har till stora delar ett systematiskt arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning men vi bedömer att det är i viss mån en brist att lärarna bedömer sina egna elevers nationella prov.

Bedömning enligt skala

Stora	briste	er i kv	valite	et			M	indr	e go	d kva	alitet				G	iod k	valit	et		M	ycket	t go	d kva	alitet	
1,0									2,0								3,0								4,0
																					X				

Rektors ansvar

Beskrivning

Hur rektor leder den pedagogiska verksamheten

Rektor är sedan augusti 2015 ny rektor på skolan. Tillsammans med biträdande rektor och en ledningsgrupp bestående av fem arbetslagsledare planerar och leder rektor skolans pedagogiska utvecklingsarbete. Rektor säger, att hennes uppdrag är att leda det pedagogiska arbetet, säkerställa att alla elever når sina kunskapsmål samt få en arbetsmiljö där elever och medarbetare trivs. Ledningsgruppens funktion är att tillsammans med rektor utveckla skolans arbete och vara informationsbärare till arbetslagen. De har möte varannan vecka.

Skolan har fyra förstelärare och sedan höstterminen har de fått i uppdrag att bilda lärandeteam, berättar rektor. Skolans lärare delas upp i fyra grupper och förstelärarna leder varsin grupp i möten varannan vecka. Detta år ska teamen diskutera digitala verktyg, läraren som ledare och lärarcoaching.

Rektor skriver varje vecka ett "veckobrev" till personalen med information och pedagogiska länkar, berättar hon.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Skolan har ett utarbetat system för kvalitetsarbete. Varje Kunskapsskola följer upp och analyserar sitt arbete varje år, läser vi i skolans kvalitetsplan. Varje läsår genomförs medarbetarenkäter och elevenkäter. Vid terminsstart och slut analyseras och diskuteras resultaten av dessa. Vi ser i kvalitetsplanen att skolan gjort en prioritering av skolans behov utifrån medarbetar- och elevenkäterna.

Vi läser också att skolans mål och strategier dokumenteras och diskuteras på företagsövergripande nivå.

Rektor hänvisar till Kunskapsportens kvalitetshjul som innebär att varje lärare utvärderar sitt arbete varje år, liksom arbetslagen och ämneslagen.Detta arbete ligger sedan som grund för kvalitetsarbetet.

Nacka kommun genomför också varje år en enkät som riktar sig till medarbetare, elever och föräldrar. Resultaten från dessa enkäter presenteras och utvärderas för lärare, föräldrar och elever.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

Varje lärare har en egen "fortbildningspeng", säger rektor. Vid medarbetarsamtalet utformas en personlig fortbildningsplan.

Kunskapsskolan har också en centralt utformad utvecklingsplan för alla lärare inom koncernen. Studiedagar hålls antingen centralt eller tillsammans med de skolor som ingår i det "kluster" som Kunskapsskolan i Nacka tillhör. Koncernen utbildar arbetslagsledare. Skolans förstelärare deltar i ett nätverk tillsammans med andra förstelärare inom Kunskapsskolan.

Inom ämneslagen diskuteras olika former av kollegialt lärande. På flera möten som vi observerar hör vi lärarna dela med sig av erfarenheter från lektioner och diskutera pedagogiska metoder. Lärandeteamen som har mötestid varannan vecka har också till uppgift att leda pedagogisk utveckling.

Lärare vi talar med berättar om utbytesverksamhet med Kunskapsskolan i England där en lärare från Sverige besökt England och viceversa.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Inom skolan sker inga övergångar mellan olika skolformer.

Kunskapsskolan i Nacka tar emot elever från årskurs sex. Intaget sker från ett kösystem där syskonförtur prioriteras. Eleverna kommer i första hand från Nacka men även elever från närliggande kommuner går på skolan. Biträdande rektor berättar att alla nya elever måste fylla i studieuppgifter när de börjar skolan och att alla elever sedan testas i svenska, matematik och engelska för att sedan placeras i rätt steg. Några skolor har en överlämning till specialpedagogen om de elever som behöver särskilt stöd, men de flesta skolor gör ingen överlämning alls, säger biträdande rektor.

Skolan har en studie - och yrkesvägledare (SYV) anställd 1 dag/vecka. Inför gymnasievalet i årskurs nio håller SYV informationsmöte för elever och föräldrar och dessutom erbjuds alla elever ett individuellt samtal. Under vår observationsvecka inträffar Gymnasiemässan i Älvsjö och en hel dag är alla elever i årskurs nio där.

Bedömning i text

Kunskapsskolan har en utarbetad pedagogisk idé som styr verksamheten. Rektor har till stora delar kunskap om skolans pedagogiska kvalitet och arbetar i hög grad för att utveckla verksamheten tillsammans med ledningsgrupp och medarbetare .

Rektor tar i stor utsträckning ansvar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera och utveckla skolans verksamhet. Personal och elever medverkar i enkäter och i arbetet att utvärdera verksamheten.

Det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i hög grad.

Personalen erbjuds till stora delar kompetensutveckling som är kopplad till Kunskapsskolans egen kompetensutvecklingsplan. I viss utsträckning får personalen kompetensutveckling som är kopplad till den egna skolans behov.

Det finns väl fungerande rutiner och former för samverkan och kunskapsutbyte mellan lärarna på skolan.

Det finns ett relativt väl fungerande arbete med övergångar mellan skolformer.

Bedömning enligt skala

Sto	ra b	riste	er i kv	valite	et			M	lindr	e go	d kva	alitet					G	iod k	valit	et		N	lycket (	god	kvali	itet	
	1,0									2,0									3,0							4,	0
																							X				

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

Tidigare observation genomfördes 2007 och har ingen relevans. Skolan har bytt rektor flera gånger och en ny läroplan har införts. Våga Visa har också nya matriser.

REFERENSER

Bedömningsmatris grundskola, grundsärskola, förskoleklass och fritidshem 2015-06-09

Dagordning ledningsgruppsmöte 20151119

Grammatikövning tyska

Instruktion "Att bygga broar"

Kalendarium 2015-16

Kunskapsskolan Nacka organisation

Kunskapsskolan Nackas hemsida www.kunskapsskolan.se/nacka

Kunskapsskolans hemsida www.kunskapsskolan.se/

Kvalitetsplan Nacka 2015/2016

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling 2015-2016

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lgr11)

Personalförteckning Kunskapsskolan Nacka

Schema årkurs 6, 7, 8 och 9

Veckobrev

Veckoplanering årskurs 6, 7, 8 och 9

Verksamhetsbeskrivning Kunskapsskolan

Verksamhetsrapport efter kvalitetsgranskning av bedömning och betygssättning vid den fristående grundskolan Kunskapsskolan Nacka i Nacka kommun, Skolinspektionen 2013-12-12

Våga visas metodbok 2014-06-12

